

Učenje na daljinu

Osnovna škola „Dr Dragan Hercog“ u Beogradu već 46 godina obrazuje učenike na bolničkom i kućnom lečenju. Poslednjih sedam godina **organizuje i nastavu na daljinu**, što je neophodni, a često i jedini način učenja za mnoge đake širom Srbije

 Ana Crnogorac i Ivana Kovačević

Projekat „Učenje na daljinu“ u okviru projektnog ciklusa „Podizanje kapaciteta škola za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju“, pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i DILS-a, obezbeđuje učenicima savladavanje nastavnih sadržaja tempom koji im individualno odgovara. Bilo da služi za povećanje nivoa samostalnosti u učenju, povezivanje teorijskih s praktičnim znanjima, nadoknadu propuštenog, otklanjanje vremenskih ili prostornih prepreka, testiranja i provere znanja, učenje na daljinu postaje budućnost i biće nezaobilazan deo školovanja.

Prilagođeni časovi

Uz pravilnu upotrebu IKT-a, učenik se ohrabruje da proces učenja usmerava shodno svojim interesovanjima, kao i zahtevima koji su pred njega postavljeni. Nastava je značajno raznovrsnija, dinamičnija i pre svega razumljivija za mlade generacije, zasnovana na upotrebi slobodnih softvera i mnoštva elektronskih materijala.

S početkom realizacije učenja na daljinu, časove koji su ranije organizovani na tradicionalan način trebalo je prilagoditi posebnim uslovima rada posrednim putem, preko Interneta,

uz pomoć pažljivo biranih *Web* alatki, koje će na najbolji način pomoći u realizovanju nastave, vodeći računa o uzrastu učenika. Naša višegodišnja praksa pokazala je da je učenje na daljinu, pored mnoštva pažljivo kreiranih elektronskih materijala, nezamislivo i bez direktne komunikacije preko *Skype*-a i poštovanja precizno utvrđenog rasporeda časova, jer u osnovnoškolskom uzrastu učenik još uvek ne može samostalno i bez nadzora da obavlja svakodnevne radne zadatke.

Jedan od važnih pedagoških aspekata ovde izbija u prvi plan. Učeniku se ne nude gotova znanja i od njega se ne traži prosta reprodukcija sadržaja, već mu se daju elementi neophodni da do znanja stigne: motivisan je, pokazuje inicijativu, kreativ-

nost, podstaknut je da donosi odluke, uči metodom pokušaja i pogreške. Tako je u prvi plan stavljen sam učenik. Zavisno od uzrasta, sposobnosti i interesovanja, biraju se aktivnosti koje će doprineti ostvarivanju punog potencijala svakog učenika, a najviše video i audio materijali, interaktivna vežbanja i problemski zadaci za timski rad.

Individualna i grupna nastava

Časovi mogu biti individualni ili grupni, zavisno od cilja časa i predviđenih aktivnosti. Učeniku su u okviru lekcije dostupne informacije o cilju časa, nastavni materijali, interaktivna vežbanja, kvizovi i testovi znanja, motivacione igre, linkovi ka sajtovima za dodatna saznanja, kao i zadaci za samostalan rad. Zadaci s kojima se susre-

ću kreirani su da podstaknu samostalnost, istraživački duh, sposobnost donošenja odluka i, najvažnije, dostizanje njihovih punih potencijala.

Časovi na kojima se u konferencijsku vezu istovremeno uključuje više učenika obezbeđuju i vršnjačko učenje, prirodnu potrebu povezanosti generacija. Učenici smatraju da im je takav vid učenja bio zanimljiviji i inspirativniji. Povećalo se njihovo angažovanje na časovima, a radom u grupama podstaknut je i takmičarski duh. Znanja koja su usvojili na ovakav način duže su ostala upamćena i povezana s prethodno naučenim lekcijama. Sadržaji prezentovani u vidu edukativnih igara animirali su i one manje aktivne učenike.

Posle sedam godina rada, sa sigurnošću možemo reći da ovakav vid nastave doprinosi održavanju kontinuiteta u učenju, pomaže da učenici nastave školovanje i vodi ka odabiru željene profesije. Iako ih je zdravstveno stanje privremeno ili trajno sprečilo da pohađaju nastavu u matičnim školama, učenici su uspešno upisali željene srednje škole, krećući se bez teškoća, bez pomagala u modernom, elektronskom svetu, bez obzira na ograničenja koja realni svet postavlja pred njih.

Ana Crnogorac je profesor francuskog jezika u osnovnoj školi „Dr Dragan Hercog“ i član tima koji je napravio i realizovao projekat „Učenje na daljinu“. Ivana Kovačević, profesor srpskog jezika u OŠ „Dr Dragan Hercog“, voditelj je obuka za nastavnike, jedan od autora obrazovnih platformi www.završniispit.math.rs i www.prijemniispit.math.rs, te autor sajta www.dodatnicas.com. Ovaj tekst realizovan je u saradnji sa British Council-om

